

HORT I COMPOSTATGE A L'ESCOLA

Propostes de treball quan el
compost ja està llest

**Escoles Sostenibles de Lleida,
curs 2021/2022**

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

Agència de
Residus de
Catalunya

FUNDACIÓ
lleida21

Ajuntament de Lleida

QUAN EL COMPOST JA ESTÀ LLEST

Quan el compost ja està llest	Sessió 10	Garbellar el compost i incorporar-lo a la terra de l'hort
	Sessió 11	Experiment de creixement de les plantes amb /sense compost
	Sessió 12	Estudi i representació del cicle del compost

COM SABEM QUAN EL COMPOST JA ESTÀ LLEST?

Recorda que el temps del procés pot ser molt variable (estació de l'any, quantitat de matèria incorporada,...), com a mínim el procés tindrà una durada de 3 mesos. Si volem compost madur, la durada serà superior (de 4 a 6 mesos)

Recorda també que un cop completat el procés, cal garbellar el compost resultant.

El compost estarà llest quan:

- El volum de la pila s'hagi reduït com a mínim a la meitat
- El compost estigui a temperatura ambient
- No s'aprecien restes grosses
- Tingui un color fosc
- Faci olor de terra de bosc
- Mantingui un cert grau d'humitat (té certa tendència a agrumollar-se, sense estar mullat)

El rendiment que obtindràs serà aproximadament d'un 30%. És a dir, per 100 kg de restes, n'obtindràs uns 30 kg de compost

1. GARBELLAR EL COMPOST I INCORPORAR-LO A LA TERRA DE L'HORT

- GARBELLAR EL COMPOST es refereix a passar pel garbell (colador, caixa,...) el compost quan el procés ja s'ha completat. L'objectiu és obtenir un compost resultant que estigui solt, i que no contingui partícules grosses a mig compostar.

Aquelles partícules grosses o les **RESTES QUE NO PASSEN PEL GARBELL** ens seran de gran utilitat per a incorporar a la primera capa del proper cicle de compost. D'aquesta manera, ja tenim els microorganismes descomponedors presents a dins el compostador i accelerem el segon cicle!

És fàcil aconseguir algunes caixes de fruita com la de la imatge, i així poden garbellar els alumnes treballant en petits grups. Es tracta de col·locar una tela o borrassa a terra, i anar posant pales del compost resultant dins la caixa, i fer-la moure a banda i banda de tal manera que vagin passant pels forats les partícules més menudes de compost

GARBELLAR EL COMPOST I INCORPORAR-LO A LA TERRA DE L'HORT

COM S'INCORPORA EL COMPOST A LA TERRA?

- ❖ Directe a la terra (COMPOST ACTIU) s'utilitza el compost a partir dels tres mesos de procés (quan compleix les característiques anteriors) per a incorporar a la terra abans de treballar-la. Aquest compost acabarà de desintegrar-se a la terra i les substàncies solubles seran absorbides per les arrels
 - S'aplica abans de treballar la terra (tant a mà com a màquina)
 - Ens ajuda a preparar la terra per un nou cicle de cultiu
 - Es pot posar generosament, a raó de 3 - 5 kg/m²

- ❖ Directe a les plantes o entre fileres (COMPOST MADUR O ESTABLE). El compost actiu pot cremar les plantes. per aplicar directe al voltant de les plantes, torretes o entre files de cultiu en superfície ("mantillo"), farem servir compost més madur, més mineralitzant.
 - S'aplica fent un cercle al voltant de la tija de cada planta
 - Un cercle d'1 o 2 cm
 - No aplicar-ne en excés

ALTRES USOS DEL COMPOST RESULTANT

- ❖ Guaret a l'estiu
- ❖ Arbres fruiters
- ❖ Gespa
- ❖ Arbres ornamentals
- ❖ Plantes i flors
- ❖ Trasplantament de plantes
- ❖ Fer planter

5 Ja tenim el compost!		
El temps de compostatge pot durar entre 3 i 6 mesos, si se segueixen les recomanacions i la barreja de materials és l'adequada. Si són principals, haguem una manta més de paille. Al final, podríem donar un compost de color marró fosc o negre i que fa olor de terra humida. Aquesta el compost madur a la base del compostador. Podem continuar afegint material a la part superior.		
De	Quan	Quantitat
Hort	Després de la collita d'estiu	Repartir-lo per l'hort, 5 kg/m²
Arbres fruiters	A l'inici de la primavera a la tardor	Fes una capa de 2 cm al voltant de l'arbre sota la capçada
Gespa	A la tardor	Repartir-lo sobre la gespa a 1 kg/m²
Arbres ornamentals	A la primavera	Fes una capa de 2 cm al voltant de l'arbre sota la capçada
Plantes i flors	A la primavera	Capa de 2 cm al voltant del tronc
Trasplantament de plantes i flors	Quan es fan	Barreja la terra nova, al 50%
Planter	Quan es fan	Barreja la terra nova, al 50% amb compost molt madur

És molt interessant fer planter a l'aula, per tal de conèixer el cicle complet de les plantes. Hi ha hortalisses com els tomàquets o els pebrots, plantes com el gira-sol, o herbes com l'alfàbrega que funcionen molt bé en planter d'interior i després accepten el trasplant a fora.

Si feu planter amb els alumnes, recordeu barrejar un 50% de terra amb un 50% de compost madur

2. EXPERIMENTEM!

Amb el compost resultant, podem experimentar sobre les propietats del compost sobre la germinació i el creixement de la planta.

Una llavor que va molt bé per treballar a l'aula és la fava. És molt important que totes les mostres rebin la mateixa quantitat d'aigua i llum

Podem experimentar la germinació i/o el creixement amb les següents variables:

- ★ Sense compost
- ★ 10% compost- 90% de terra
- ★ 25% compost i 75% de terra
- ★ 50% compost i 50% de terra
- ★ 75% compost i 25% de terra
- ★ 100% compost

2. EXPERIMENTEM!

	data	0% co	10% co - 90% te	25% co - 75% te	50% <u>co</u> - 50% <u>te</u>	75% co - 25% te	100% co
Dia 1	29/4	0 cm	0 cm	0 cm	0 cm	0 cm	0 cm
Dia 4	3/5				0,5 cm		
Dia 6	5/5				1 cm		
Dia 8	7/5				1,8 cm		
Dia 11	10/5				2,3 cm		
Dia 13	12/5				3 cm		
Dia 15	14/5				3,2 cm		
Dia 18	17/5				4,1 cm		

Creixement de la fava amb 50% compost i 50% terra

LES CONCLUSIONS: ESTUDI I REPRESENTACIÓ DEL CICLE DEL COMPOST

El fet d'haver treballat de forma experimental totes les parts del procés de compostatge, permet a l'alumnat assimilar la idea de cicle.

- Aprofitament de les restes
- Cura de les condicions
- Obtenció del compost resultant
- Incorporació a la terra
- Plantar a la terra adobada
- Recol·lecció de fruits

Els alumnes més grans poden treballar el procés incloent-hi informació dels microorganismes descomponedors, les condicions del procés de compostatge, ...

LES CONCLUSIONS: ESTUDI I REPRESENTACIÓ DEL CICLE DEL COMPOST

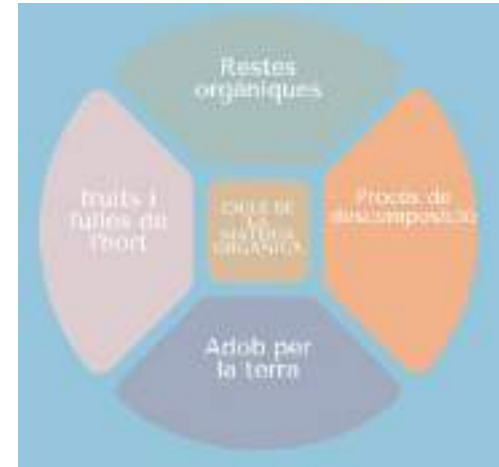
Els alumnes poden crear el seu propi mapa conceptual sobre el cicle del compostatge.

Es poden fer cartells, preparar una exposició, o simplement treballar l'esquema com a activitat d'aula

Es pot treballar en paper

Si es vol fer en format digital, hi ha moltes opcions, per exemple:

- Canva (gratuït online)
 - www.canva.com
- Lucidchart (entorn Google)

HORT I COMPOSTATGE A L'ESCOLA

Propostes de treball quan el
compost ja està llest

**Escoles Sostenibles de Lleida,
curs 2021/2022**

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

Agència de
Residus de
Catalunya

FUNDACIÓ
lleida21

Ajuntament de Lleida